

2. Кон, И. С., Ребенок и общество: учеб. пособие для студ. высш. учеб. Заведений, Издательский центр «Академия», М., 2003.
3. Ovcenco, N., Educația pentru parentalitate în contextul globalizării, UPSC, Chișinău, 2016.
4. Овчарова, Р. В., Родительство как психологический феномен: учебное пособие, Московский психолого-социальный институт, М., 2006.
5. Олифирович, Н. И., Семейные кризисы: феноменология, диагностика, педагогическая помощь, ИГ-СОЦИН, Москва-Обнинск, 2005.
6. Pleck, J. H., Fatherhood and Masculinity. The role of the father in child development (5rd ed.), Wiley, NewYork, 2010.

**MODELUL PEDAGOGIC DE CONSILIERE EDUCAȚIONALĂ A
FAMILIEI, CENTRAT PE ARMONIZAREA RELAȚIILOR
PREADOLESCENȚI -PĂRINȚI**

Olga RAILEANU, dr., lector

Summary

The article represents a theoretical and praxiological study on the educational counseling of the family centered on the harmonization of preadolescent-parent relationships. The issues concerned were analyzed through a formative approach to implementing a counseling program centered on harmonizing preadolescence-parent relationships. It provides the content of counseling activities aimed at facilitating the formation and optimization of intergenerational relationships.

Demersul formativ de implementare a modelului de consiliere educațională a familiei, centrat pe armonizarea relațiilor părinți – preadolescenți, s-a axat pe valorificarea reperelor teoretico-aplicative determinate și elaborate în procesul investigațiilor realizate. În esență, *Programul de consiliere educațională a familiei centrată pe armonizarea relațiilor preadolescenți – părinți* redă conținutul activităților de consiliere, care au ca scop facilitarea formării și optimizării relațiilor cu copii.

Scopul programului: armonizarea relațiilor preadolescenți – părinți prin intermediul activităților de consiliere educațională (axată pe dezvoltare, consiliere de tip preventiv, remedial și în situații de criză).

Pentru atingerea *obiectivelor* propuse, am stabilit următoarele *orientări strategice*:

- sporirea nivelului de competență a părinților în educația familială și în stabilirea unor relații armonioase cu preadolescentul;
- actualizarea sentimentului de responsabilitate pentru realizarea eficientă a funcțiilor parentale, dezvoltarea capacității de a ajusta stilul educativ la nevoile și particularitățile preadolescentului;
- consolidarea competențelor parentale privind respectarea unicității și a individualității personalității copilului, recunoașterea drepturilor sale și luarea în considerație a sentimentelor, trăirilor preadolescenților;
- familiarizarea părinților cu metode eficiente de comunicare, educație familială, noi forme de interacțiune cu preadolescentul în baza cooperării și colaborării;
- consolidarea încrederii în propriile forțe și învățarea re/echilibrării modului de viață și a modelului parental de comportare;
- orientarea părinților în domeniul ghidării carierei școlare a preadolescentului.

În baza direcțiilor de orientare a scopurilor și obiectivelor programului de armonizare a relațiilor preadolescenți – părinți, au fost incluse *două componente*:

I. Componenta teoretică - include activități de informare teoretică (ședințe de consiliere axate pe informare, brainstorming, conversații și intervenții online pentru informarea și consolidarea competențelor parentale).

II. Componenta II, strategică, de corecție și dezvoltare, include activități de formare și corectare (traininguri teoretico-

corecționale pentru părinți, ședințe de consiliere colectivă și individuale a familiei) și activitățile metodice, care, în opinia noastră, și după rezultatele finale ale cercetării, au generat schimbări pozitive în relația preadolescenți – părinți.

Lectoratele teoretice de consiliere au sporit nivelul competenței de cunoaștere și aplicare al părinților și au contribuit la re/modelarea unor relații adecvate cu preadolescenții, conștientizarea propriilor probleme în relația cu copilul și încurajarea pentru auto/dezvoltare.

Componenta teoretică a presupus o analiză profundă și detaliată a motivelor apariției dificultăților de comunicare și relaționare dintre părinți și preadolescenți; a asigurat dobândirea/asimilarea cunoștințelor, metodelor și strategiilor de eficientizare a relațiilor interpersonale în cadrul familiei.

Scopul, obiectivele și conținutul activităților sunt elaborate în conformitate cu dimensiunile cercetării noastre și rezultatele experimentului de constatare, care au evidențiat problemele și dificultățile cu care se confruntă aceștia la nivel de familie și au conturat direcțiile experimentului formativ. Punerea în aplicare a conținutului, informațiilor teoretice s-a realizat sub forma unui ansamblu de ședințe de consiliere colectivă și individuală cu părinți și preadolescenții. În cadrul experimentului ne-am convins că prezentările PPT și comunicările, axate pe o informare excesivă, sunt neeficiente. În procesul cercetării noi am operat anumite modificări, am mers pe calea analizei studiilor de caz cu implicații teoretice și exersări practice.

Prin urmare, am folosit și alte metode de lucru, eficiente în opinia noastră, pentru a putea îmbina consilierea familiei și a preadolescenților în situațiile de criză, cu cea preventivă, cea de tip remedial, făcând accent pe consilierea pentru dezvoltare. Bineînțeles, că a fost aplicat setul de prelegeri succint problematizate, dezbateri/discuții, care au incitat participanții în procesul de reflecție și explicare a informației. În scopul înțelegerii importanței și

profundizării temelor dezbătute, am valorificat cu succes consilierea în focus-grupuri (grupuri ce au aceleași probleme); supervizarea, valorificarea sinecticii, psihodramei, sociodramei și metoda exercițiului structurat.

La fel, am pus accent pe utilizarea metaforei *Efectul fluturului*, în procesul implementării programului de consiliere educațională a preadolescenților și părinților, care constituie o provocare în domeniul consilierii educaționale. Scopul metaforei aplicate constă în provocarea schimbărilor evolutive voluntare în atitudinile și comportamentul preadolescenților și părinților [6]. Diseminarea informațiilor teoretice și a experiențelor practice în cadrul activităților de consiliere a asigurat formarea unei baze teoretice pentru construirea strategiilor de corecție și dezvoltarea relațiilor constructive preadolescenți – părinți (în scopul valorificării celor trei componente structurale: cognitivă, afectivă și comportamentală în relațiile familiale).

Pe parcursul acestei perioade de formare au fost organizate:

- 2 ședințe de consiliere colectivă cu părinții și cadrele didactice, axate pe informare;
- 9 ședințe de consiliere colectivă cu preadolescenții (elevii de gimnaziu), axate pe informare;
- 2 mese rotunde/traininguri destinate soluționării problemelor/dificultăților familiale;
- 31 ședințe de consiliere individuală cu părinții la birou și 47 de ședințe online;
- 44 ședințe de consiliere individuală cu preadolescenții la birou și 84 ședințe online ;
- aplicații/intervenții online pe platforma de educație și consiliere a părinților și preadolescenților (www.parinti-preadolescenti.md).

În continuare prezentăm *Programul de consiliere educațională a familiei, centrat pe armonizarea relațiilor*

preadolescenți – părinți, studierea și analiza căruia va asigura urmărirea ansamblului de acțiuni/activități realizate în cadrul cercetării respective:

Tabelul 1.1. Programul de consiliere educațională a familiei, centrat pe armonizarea relațiilor preadolescenți – părinți

I. INFORMARE, PREVENȚIE ȘI AXAREA PE DEZVOLTARE

Ședința 1. Conștientizarea de către părinți a specificului vârstei preadolescente în contextul dezvoltării personalității umane.

Conținuturi de bază	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Consilierea educațională axată pe dezvoltare: direcțiile de bază ale dezvoltării personalității.</i> 2. <i>Procesul de comunicare cu preadolescentul. Manifestările trebuințelor/nevoilor;</i> 3. <i>Ambivalența trebuințelor de bază.</i>
Scopul:	Sensibilizarea și familiarizarea părinților cu privire la necesitățile de bază ale preadolescenților.
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> - identificarea nevoilor de dezvoltare a preadolescenților; - sensibilizarea familiei în problematica vârstei preadolescente; - cunoașterea opiniilor preadolescenților față de nevoile personale specifice; - determinarea specificului nevoilor comportamentale, cognitive, afective ale preadolescenților.
Sarcini de bază:	<ul style="list-style-type: none"> - analiza conținutului informațional prezentat în slide-uri Power-Point și din cadrul platformei www.parinti-preadolescenti.md [5]; - prezentarea și dezbateră problema; - elucidarea particularităților, nevoilor specifice vârstei preadolescente; - analiza și caracterizarea rolului familiei în dezvoltarea armonioasă a copilului și susținerea în direcția satisfacerii nevoilor principale ale preadolescentului.
Forme de organizare și metode:	<i>Ședință de consiliere:</i> prezentare Power-Point, conversații, dezbateră, discuții interactive, studiu de caz, de/briefing-ul/reflecția.

- Finalități:**
- am informat și sensibilizat părinții;
 - părinții au conștientizat importanța îndeplinirii nevoilor de bază ale preadolescenților;
 - am făcut cunoscut părinții cu specificul dezvoltării armonioase ale personalității;
 - am consolidat autoanaliza, reflecția în procesul educației preadolescentului.

Feed-back: chestionar evaluativ.

II. INFORMATIV-APLICATIV

Ședința 2. *Particularitățile de vârstă și de personalitate a preadolescenților.*

Conținuturi de bază	1. <i>Caracteristica generală a vârstei preadolescente.</i> 2. <i>Preadolescența – perioada modificărilor intense și multiple.</i> 3. <i>Trăsăturile de personalitate. Dezvoltarea armonioasă, autoeficiența personală și a preadolescenților.</i>
Scopul:	Elaborarea strategiilor de influență educativă ce asigură cunoașterea și relaționarea optimă cu preadolescentul.
Obiective:	- informarea asupra particularităților de vârstă și individual-tipologice ale preadolescentului; - familiarizarea cu perioadele de criză la diferite etape ale dezvoltării psihosociale ale copilului și ale preadolescentului; - elaborarea soluțiilor pentru depășirea crizelor de vârstă; - informarea părinților cu privire la schimbările complexe în planul dezvoltării psihofizice și sociale în perioada preadolescenței.
Sarcini de bază:	- analiza și dezbateră conținutului din mapa transmisibilă și din blocul „Preadolescenți” de pe platforma educațională. - stabilirea particularităților de vârstă și individuale ale preadolescenților și structurarea acestora într-un tabel de sinteză; - detalierea crizelor de vârstă la diferite etape ale dezvoltării psihosociale a individului; - conceptualizarea dezvoltării armonioase a personalității prin valorificarea dimensiunilor: biologică, cognitivă, afectivă și comportamentală etc.
Forme de organizare și metode:	<i>Training:</i> conversația, analiza, sinteza, notițe de reper, tehnica microfonul magic, explicația, interpretarea, PPT, lucrul cu mapa transmisibilă.
Finalități:	- părinții au conștientizat procesul de dezvoltare și

- devenire a personalității copilului;
- am evaluat eficiența personală a părinților în vederea respectării particularităților de vârstă și de personalitate ale copiilor;
- am fortificat înțelegerea rolului familiei în cunoașterea și dezvoltarea optimă a preadolescentului;
- am consolidat cunoștințele și am identificat soluțiile de depășire a situațiilor de criză;
- am format conduita activ-suportivă în situațiile dificile de viață.

Feed-back: chestionar evaluativ.

III. EXERSAREA ȘI FORMAREA COMPETENȚELOR PARENTALE

Ședința 3. *Consolidarea comunicării și relației*

Preadolescenți – părinți

Conținuturi de bază	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Etica comunicării și relațiilor familiale.</i> 2. <i>Comunicarea și relaționarea eficientă.</i> 3. <i>Valorile și normele moral-etice de comportament și comunicare în cadrul familiei.</i>
Scopul:	Implimentarea și consolidarea strategiilor de comunicare și relaționare eficientă personală.
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> - analiza elementelor esențiale ale culturii comunicării și relaționării familiale; - delimitarea condițiilor unei comunicări și relaționări familiale eficiente; - elaborarea unui cod de reguli de comunicare și relaționare eficientă pentru sine și întreaga familie; - conștientizarea importanței activităților de consiliere în vederea consolidării comunicării și relaționării familiale.
Sarcini de bază:	- selectarea și colectarea informațiilor utile din cadrul portofoliului specializat și a mapei transmisibile utile pentru propria formare.
Forme de organizare și metode:	<i>Ședință de consiliere:</i> studiu de caz, lucru în echipă, discuții, grilă cu reguli, notițele paralele, joc de rol.
Finalități:	<ul style="list-style-type: none"> - am stabilit indicatorii abordării corecte a preadolescenților (bazată pe respectarea drepturilor); - am anihilat și substituit comportamentele și cognițiile ineficiente; - am dezvoltat capacitățile de valorizare maximă a potențialului propriu.

IV. DEZVOLTAREA PARTENERIATULUI EFICIENT ȘCOALĂ-FAMILIE

Ședința 4. *Parteneriatul educațional familie – școală. Constatări.*

<i>Sugestii psihopedagogice.</i>	
Conținuturi de bază	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Coordonatele parteneriatului educațional.</i> 2. <i>Condiții și principii de realizare a parteneriatului educațional.</i> 3. <i>Strategii de optimizare a parteneriatului educațional.</i>
Scopul:	Consolidarea parteneriatului educațional familie – școală. Conștientizarea importanței implicării active în cadrul parteneriatului școală – familie.
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> - cunoașterea conceptelor de colaborare educațională, parteneriat; - identificarea condițiilor, principiilor și strategiilor de optimizare a parteneriatului educațional școală – familie; - argumentarea necesității implicării părinților și agenților comunitari în stabilirea și dezvoltarea relațiilor de parteneriat familie – școală; - promovarea strategiilor de formare a competențelor parteneriale;
Sarcini de bază:	<ul style="list-style-type: none"> - discuții în baza unor situații problemă; - dezbateri privind funcțiile parteneriatului educațional; - analiza funcțiilor școlii în cadrul focus-grupurilor cu părinți; - prezentarea și dezbaterăa codului deontologic privind drepturile și obligațiile partenerilor; - dezbateri la tema „Rolul parteneriatului educațional școală – familie” în promovarea unei educații de calitate.
Forme de organizare și metode:	<i>Training:</i> jocul de rol, eseul, dezbaterăa, reflecția, analiza, sinteza, argumentarea, discuții în grup, munca în echipă.
Rezultatele scontate:	<ul style="list-style-type: none"> - am consolidat conceptele de bază ale parteneriatului educațional; - am identificat condițiile, principiile și strategiile de optimizare a parteneriatului școală – familie; - am conștientizat necesitatea implicării părinților în stabilirea relațiilor de parteneriat școală – familie; - am format conștiința morală a valorilor etice; - am format o viziune clară despre efortul și implicarea școlii în educația propriilor copii; - am sensibilizat părinții privind implicarea lor în viața școlii.
Ședințe de consiliere a familiilor și preadolescenților în situații de criză (36)	
Conținuturi	- <i>Conflicte interpersonale și intrapersonale.</i>

- de bază**
- *Autocontrolul emoțiilor și managementul stresului.*
 - *Violența în familie. Factori de risc: neînțelegeri, manifestări ale agresivității.*
 - *Dificultăți de integrare și adaptare în grupurile de referință.*
 - *Lipsa părinților: din cauza plecării peste hotare, a divorțurilor etc.*

Scopul: acordarea ajutorului în depășirea situațiilor de criză și optimizarea relațiilor intergeneraționale.

Forme de organizare și metode: Atelier de formare a competențelor parentale: analiza studiilor de caz, conversația, interpretarea, metafora, sumarizarea etc.

Rezultatele scontate:

- am elaborat mecanisme de apărare a Eu-lui;
- am învățat reguli de relaționare afectivă, de comunicare în interacțiune cu ceilalți;
- am realizat resemnificarea și schimbarea conduitei;
- am obținut schimbarea cognițiilor și atitudinilor, găsirea remediilor și urmarea lor în paralel cu elaborarea strategiilor comportamentale noi.

Ședințe de consiliere individuale cu părinții (31 ședințe la cabinet) și (47 ședințe online)

Scopul: conștientizarea rolului pe care îl au părinții în educația propriului copil/preadolescent, formarea priceperilor și competențelor de îndrumare și învățare a preadolescentului privind cultivarea și menținerea autocontrolului personal.

Forme de organizare și metode: Conferință de sinteză: analiza studiilor de caz, comunicări ale părinților, expoziții ale lucrărilor parentale la problema dată etc.

Finalități: părinții au asimilat strategii potrivite de educare, disciplinare și modalități de influențare a comportamentului preadolescentului.

Ședințe de consiliere individuale cu preadolescenții (44 ședințe la cabinet și 84 ședințe online).

Scopul: Acordarea unui suport individual calificat preadolescenților care s-au adresat cu variate dificultăți legate de ineficiența personală, comunicarea defectuoasă cu părinții și semenii și dificultăți de învățare.

Forme de organizare și metode: Conferință de totalizare: analiza studiilor de caz, conversații, verificarea și prezentarea portofoliilor familiei.

Finalități:

- am schimbat cognițiile și atitudinile;
- am obținut resemnificarea și schimbarea conduitei

- părinților și preadolescenților;
- am exersat cu adulții în folosirea metodelor de educație.

Menționăm că în cadrul acestui studiu au fost implementate informațiile teoretice și activitățile practice ale programului de formare *Consilierea educațională a familiei, centrată pe armonizarea relațiilor preadolescenti – părinți*. În acest sens, am obținut următoarele rezultate:

- părinții au actualizat și au asimilat cunoștințe despre particularitățile de vârstă și de personalitate ale preadolescenților;
- părinții au exersat modalități eficiente de comunicare axate pe acceptarea emoțională și respect;
- au conștientizat rolul personalității lor în formarea personalității și caracterului preadolescenților;
- părinții și preadolescenții au exersat gestionarea comportamentului prin automonitorizarea sistemică;
- părinții au învățat a monitoriza stările proprii, poziția de viață și au exersat stilul de comunicare eficientă;
- adulții au exersat și consolidat responsabilitățile pentru îndeplinirea obligațiilor părintești;
- părinții au asimilat cunoștințe referitoare la stilul educațional parental și adaptarea acestuia la particularitățile individuale și cerințele/nevoile preadolescentului;
- părinții și preadolescenții au analizat și soluționat variate situații de conflict preadolescenti – părinți;
- părinții au reușit să dobândească și să-și formeze încrederea în propriile oportunități educaționale și în construirea unor relații familiale armonioase [4].

Promovarea informațiilor în cadrul activităților de consiliere a asigurat formarea unei baze teoretice pentru învățarea și construirea strategiilor de prevenire, corecție și dezvoltare a relațiilor constructive preadolescenti – părinți. Consilierea părinților a avut ca

scop valorificarea celor trei componente structurale: cognitivă, afectivă/atitudinală și comportamentală a beneficiarilor.

Această secțiune, cuprinde două părți: activități axate pe *educație* și activități de *corecție*, orientate spre îmbunătățirea/optimizarea relațiilor familiale, luându-se în considerare tipul de personalitate și nivelul de pregătire a părinților [1; 2; 3]. Un moment pozitiv și productiv a fost că părinții conștientizează ineficiența metodelor de educație și comunicare cu preadolescenții și s-au orientat activ spre schimbarea și îmbunătățirea lor. Scopul propus în acest sens a determinat stabilirea sarcinilor ce au fost realizate prin intermediul activităților de consiliere din cadrul experimentului de formare, care au fost axate pe:

- consolidarea cunoștințelor și reprezentărilor cu privire la particularitățile de vârstă, de personalitate și cele individuale ale preadolescenților;

- exersarea capacităților și abilităților de identificare, înțelegere și acceptare a stărilor emoționale ale preadolescentului;

- formarea și consolidarea abilităților de exprimare corectă și sinceră a emoțiilor, oferirea dragostei parentale necondiționată;

- instruirea părinților în direcția ajustării propriilor poziții și stări în funcție de nevoile și interesele copilului;

- asimilarea unor metode și strategii de comunicare și relaționare eficientă cu preadolescenții;

- aplicarea unui control moderat și utilizarea sancțiunilor corespunzătoare, fără a prejudicia dezvoltarea corectă a preadolescenților.

Activitățile practice comune a părinților și preadolescenților, consilierea educațională a acestora în scopul soluționării dificultăților, schimbarea cognițiilor, atitudinilor și comportamentelor disfuncționale ale părinților și preadolescenților a favorizat armonizarea relațiilor preadolescenți – părinți și a contribuit la optimizarea climatului familial și educației realizate.

Bibliografie

1. Cuznețov, Larisa, Consilierea parentală. Ghid metodologic, Primex-com SRL, Chișinău, 2013.
2. Cuznețov, Larisa, Filosofia practică a familiei, Chișinău, 2013.
3. Dumitru, I. Al., Consiliere psihopedagogică. Baze teoretice și sugestii practice, Polirom, Iași, 2008.
4. Răileanu, O., Consilierea educațională a familiei cu preadolescenți. Monografie, UPS „Ion Creangă”, Chișinău, 2017.
5. Răileanu, O., *Consilierea psihopedagogică a familiei prin intermediul platformei de educație și consiliere a părinților și preadolescenților*, în: Revista de Științe Socioumane, 2017, Nr.1 (38), 2018, pp. 63-69.
6. Răileanu, O., *Utilizarea metaforei efectul fluturului în cadrul programului de consiliere psihopedagogică a părinților și preadolescenților*, în: Materialele Conferinței Științifice Internaționale, (ediția a 2-a,), „Familia – factor existențial de promovare a valorilor etern-umane ”, 15-16 mai 2017, pp. 265-271.

APLICAȚII ALE PACHETELOR MATEMATICE LA SISTEME DE ECUAȚII

Victor PRICOP, dr., conf. univ.

Summary

This paper talks about the usage of specialized computing software in solving systems of equations and in teaching process. These software can be used as computing and training environments. The author relates how computing software can be used in solving systems of equations.

1. Introducere

Pachetele specializate, la momentul actual în procesul de predare, sunt, practic, inevitabil de utilizat. Acest fapt contribuie la modificarea sistemului de acumulare a cunoștințelor. Calculatorul poate fi utilizat la obținerea unor cunoștințe noi și la formarea unor deprinderi necesare pentru adaptarea la cerințele actuale ale societății.